

Інформаційний вісник
методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці

Біблі пр стір

ВИПУСК 9, 2020

*Хороша та книга, яку відкриваєш –
смакуючи, а закриваєш – збагатившись.*
(А. Олкотт)

*Штейбен Карл Карлович
Фрагмент картини
“Читачка” – 1930-ті рр.
Нантський музей*

НАШІ РУБРИКИ:

ВИПУСК 9, 2020

Бібліотеки – читачам

- 3 Завжди на зв'язку... (ВНМУ)
- 5 Дистанційна робота бібліотеки в умовах карантину (ВДПУ)
- 6 Обслуговування користувачів під час пандемії (ВДПУ)

Бібліотека взаємодіє

- 8 Інновації в роботі бібліотеки (ВДПУ)
- 8 "Основам бібліотечної культури" навчаємо дистанційно (ВДПУ)
- 9 Бібліотека ВНТУ – відкрита для всіх

Успішний проєкт

- 10 Історія однієї книги (ВНМУ)
- 12 Проєктна діяльність бібліотеки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
- 13 Інформаційно-освітній проєкт "Науку творять обрані" (ВНТУ)
- 14 Цифровий проєкт наукової бібліотеки (ДонНУ)
- 15 Участь у грантовому проєкті (ДонНУ)

Науковий портал

- 16 Центр підтримки технологій та інновацій у Вінницькому Національному аграрному університеті
- 18 Наукова діяльність: коротко про головне (ВНТУ)

Гортаючи сторінки історії...

- 19 Краєзнавчий проєкт «Вінниччина: історія, сьогодення, майбутнє» (ВНТУ)

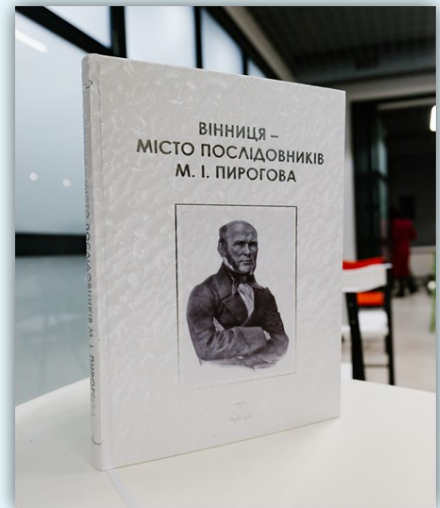
Місце зустрічі – бібліотека

- 21 Не такий страшний Геловін, коли поруч друзі (ВНМУ)
- 22 "Поетичні віражі – 2020" (ВНМУ)
- 23 Яскраві емоції, цікаві та веселі пригоди (ВНТУ)
- 23 Бібліотека в житті університету (ВНТУ)

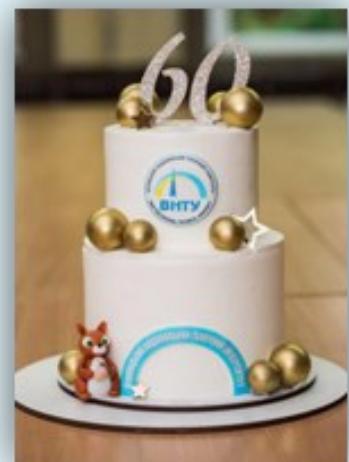
Сторінка методиста

- 24 Бібліотечна мобільність – майбутнє бібліотечної спільноти (МО бібліотек ЗВО)
- 26 Карантин – це час для саморозвитку, зміцнення знань та навичок (ВДПУ)

Поринаємо у творчість

- 27 Поезія Сарани Інни Анатоліївни (ДонНУ)

Завжди на зв'язку...

(робота відділів обслуговування Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова в період карантину)

Звичне та злагоджене життя бібліотеки несподівано вимушено змінилося через широке поширення Covid-19. Щоденні традиційні форми роботи частіше потрібно було поєднувати з дистанційними, розширюючи канали комунікації з користувачами. Проте діяльність бібліотеки не була зупинена: ми пройшли через жорсткий карантин, працювали за змішаною формою й в онлайн-режимі. За умови дотримання всіх протиепідемічних заходів бібліотека постійно працювала для своїх користувачів, адже інформаційна підтримка навчального та наукового процесів в університеті, які нині здійснюються в дистанційному режимі, залишається в пріоритеті.

Карантин частково змінив роботу відділів обслуговування. В умовах карантину навіть такі звичні речі як масова здача і видача літератури пройшли по-новому. По-перше, вона відбулася із запізненням, по-друге, поєднувала прийом і здачу підручників, по-третє, потребувала ретельного планування, оскільки вимагала дотримання карантинних норм при обслуговуванні значної кількості студентів. Залучення всіх віртуальних засобів комунікації з користувачами дало змогу широкого поширення інформації про графік видачі підручників. Студенти активно обговорювали цей пост в соцмережах, збирали своїх одногрупників, щоб вчасно прийти в бібліотеку. Під час видачі проводились індивідуальні бесіди про роботу та можливості бібліотеки, терміни користування літературою. Для більш детального ознайомлення з роботою бібліотеки, її структурою, графіком роботи, студентам було запропоновано скористатися інформацією з QR-коду.

Незважаючи на карантинні заходи, працівники художнього абонементу постійно залишалися зі своїми читачами. Звичайно, кількість відвідувань набагато зменшилась, але користувачі щодня відвідували бібліотеку. Адже читати – це можливість відволіктися і зберегти здоровий глузд, коли всі ЗМІ пишуть про пандемію, про щоденне збільшення захворюваності. Художній абонемент має багато постійних читачів різних вікових категорій, різних характерів і уподобань. Стало помітно як за час карантину змінилися їх вподобання: багатьох охоплює тривога, неспокій та невеселі думки. Студенти надавали перевагу художній літературі психологічної та медичної тематики. Серед найзапитованіших авторів були Даніель Кіз, Пол Каланіті, Ірвін Ялом, Олівер Сакс, Адам Кей та ін. Викладачі та співробітники університету цікавилися здебільшого книгами, які допомагають подолати тривожність. Їм до душі більше різножанрова література: сучасна українська та зарубіжна, детективи, література про кохання. Великою популярністю користуються книги Володимира Лиса, Дари Корній, Андрія Кокотюхи, Джеймса Роллінса, Джоді Піколта та ін. Є читачі, які поверталися до перечитування творів письменників-класиків. У соціальних мережах і на сайті бібліотеки було розміщено багато віртуальних виставок та публікацій. Маємо сподівання, що наша робота у цей непростий період допоможе перенести певні труднощі й подолати наслідки психотравмуючих подій.

Працівники відділів обслуговування здебільшого проводили внутрішню роботу: організацію та упорядкування книжкового фонду, здійснювали його рекласифікацію, впорядковували фонд авторефератів, провели інвентаризацію фонду навчальної літератури, допомагали у різних процесах роботи іншим відділам бібліотеки. Опрацювали цифровий архів української періодики газети «Вінницькі вісті» за 1942-1943 рр.: зібрали матеріали про діяльність ВНМУ під час окупації, зробили електронні копії статей, що містять інформацію про роботу нашого університету. Окремі працівники долучились до збору інформації до видання «Історія бібліотеки в особах», яке заплановано до 100-річчя ВНМУ у 2021 р. Це видання стане містком між минулим і сьогоденням бібліотеки, дасть можливість згадати та, можливо, відродити традиції, стане джерелом спогадів і мудрості для наступних поколінь бібліотекарів. Стаття у форматі лонгріду «З любов'ю до бібліотеки» всебічно розкрила діяльність кожного відділу нашої книгозбірні, акцентуючи увагу на тому, як в її стінах було завжди людно та гамірно, відбувались різноманітні наукові та культурні заходи, студенти з радістю навчались, спілкувались, відпочивали. Становлення акушерства відображено у статті «Дослідження документального спадку наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова з історії формування українських акушерських шкіл». У дослідженні «Не знищені терором сторінки...» йдеться про книги, які пройшли через репресивну цензуру 30-х років ХХ ст.

В умовах пандемії працівники бібліотеки активно й систематично підвищували свій професійний рівень, долучаючись до онлайн-семінарів, конференцій і вебінарів. Вивчаючи практику зарубіжних колег і бібліотек України, прослухали більше 30 заходів.

Значно розширився діапазон послуг і ресурсів у віддаленому режимі. Для нас було вкрай важливо, взаємодіяти зі своїми читачами, отримувати від них зворотний зв'язок, розуміти їхні настрої, самопочуття. Розпочалися онлайн-консультації електронною поштою, телефоном, в соціальних мережах Facebook, Instagram. Найчастіше студентів цікавить наявність певних видань, графік роботи бібліотеки, можливість займатись у читальній залі, індивідуальних кімнатах та залі електронної інформації. Також важливою була морально-психологічна підтримка, оскільки ситуація із захворюваністю нестабільна, а студенти, зокрема, іноземці, які знаходяться далеко від рідних, потребують уваги, дружнього спілкування й сімейного тепла.

Карантин – важкий період для всіх. Нам не вистачало звичного гамірного молодіжного руху. Задля підтримки читачів було створено відео «Ми сумуємо за читачами...», щоб показати, що і бібліотекарям й бібліотеці зовсім сумно і незвично.

Уся комунікація студентів «Вежі» частково перейшла в онлайн-формат, такі звичні щотижневі спілкування за чаєм, відбувались через месенджери та відеочати Microsoft Teams, Telegram. Онлайн-спілкування у чаті стало практично щоденним. Це не тільки допомагає швидко вирішувати робочі питання, але й стало стійкою психологічною підтримкою.

Влітку іноземні студенти-випускники активно проводили фотосесії у бібліотеці та на згадку з радістю фотографувались з працівниками. В національному, святковому й повсякденному одязі серед лабіринтів стелажів і сотень книг, радісні та позитивні – такими вони залишаються в кадрі. Вони роз'їдуться по всьому світу, але на згадку матимуть приємні фотоспогади із прекрасного студентського життя, проведеного у стінах нашої бібліотеки.

Підготувала М. І. Мельник

Дистанційна робота бібліотеки в умовах карантину

У зв'язку з загрозливою ситуацією, що склалася внаслідок поширення світом епідемії коронавірусу COVID-19, у житті пересічних українців з'явилися нові виклики.

Ця ситуація внесла значні корективи у життя бібліотек. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. №211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» та, керуючись листом МОН України, ректорка ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського видала наказ «Про проведення карантину в Педуніверситеті». За наказом передбачалося розроблення заходів щодо часткового переведення працівників університету на роботу в дистанційному режимі та призупинення роботи бібліотеки. Зміни до наказу про продовження карантину передбачали переведення працівників на роботу у дистанційному або гнучкому режимі.

Бібліотека тимчасово призупинила роботу з обслуговування читачів та почала працювати дистанційно. Саме функціонування та впровадження інноваційних технологій дало можливість працювати у дистанційному режимі, що є надзвичайно важливим під час тимчасових незручностей, надзвичайних ситуацій, карантину.

Вивчивши практику зарубіжних книгозбірень, які раніше за українські зіткнулися з аналогічною проблемою та рекомендації Української бібліотечної асоціації, колектив бібліотеки на чолі з директоркою зосередився на використанні наявних онлайн-сервісів та розвитку нових. Було розроблено заходи щодо тимчасового продовження роботи бібліотеки у віддаленому режимі. Вже з перших днів карантину працівники бібліотеки вели щоденний облік роботи, що фіксувався документально та подавався адміністрації бібліотеки онлайн (відомість, звіт працівника).

В онлайн-режимі проводилися робочі наради, завідувачі відділів звітували про роботу працівників.

В основному для передачі повідомлень використовували e-mail (vspu.lib@gmail.com). Для швидкого зв'язку застосовували стільниковий зв'язок (смарт і мобільні телефони). Також активно користувались Messenger, Facebook, Viber, Telegram, Instagram; для відеозустрічей та відеоспілкувань – Skype, Viber.

Активна дистанційна робота бібліотеки не припинялася в умовах карантину та самоізоляції співробітників. Фахівці бібліотеки, використовуючи дистанційні технології, змінювали та розширювали інформаційно-бібліотечний сервіс:

- оновлювали та підтримували в актуальному стані сайт бібліотеки http://library.vspu.edu.ua/inform/virtual_dovidka.htm;

- надавали довідки та консультації через "Гостьову книгу" віртуальної довідкової служби сайту бібліотеки, соціальні мережі, Viber, e-mail та телефоном;

- наповнювали та забезпечували "Інтернет-каталог" <http://vdpu.irbis24.org/>;

- редагували та наповнювали "Інституційний репозитарій" <https://dspace.vspu.edu.ua/>

- комплектували електронну бібліотеку та відображали в базах даних електронного каталогу;

- здійснювали наукометричний та бібліометричний аналіз публікаційної активності вчених університету, проводили редакцію профілів;

- впроваджували проект "Наукометричні портрети вчених університету";

- здійснювали перевірку академічних текстів студентів на плагіат тощо.

Бібліотека відрізнялася значною підготовленістю працівників відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотечних процесів в цифровому просторі. Дистанційна команда бібліотеки продовжила роботу, щоб зберегти, а можливо, й зміцнити довіру своїх студентів, викладачів, науковців, адміністрації ЗВО при перенесенні комунікації з користувачами й між персоналом у цифровий простір. З перших днів запровадження карантину працівники відділу ІТ працювали дистанційно, в тісній взаємодії з керівництвом бібліотеки. При цьому формувалися електронні щоденники, де календарно та детально відображалась інформація про виконану роботу.

На цей час бібліотека педуніверситету вже мала достатній досвід обслуговування користувачів на відстані. На сайті, на сторінках в соціальних

мережах, мережі Facebook, Instagram бібліотекарі пропонували користувачам віртуальні книжкові виставки, буктрейлери, рекомендаційні списки літератури тощо. Серед онлайн-послуг, які надавала бібліотека до карантину можна назвати доступ на сайті бібліотеки до бібліографічних і фактографічних даних, інформування і зворотний зв'язок з користувачами через соціальні мережі, електронну пошту тощо.

Однак, незважаючи на деякі напрацювання, дистанційна робота всієї бібліотеки – новий досвід роботи. Багато чого бібліотекарям довелося робити вперше.

За короткий час багатьом фахівцям довелося змінити свої професійні функції, розширити канали комунікації з користувачами, самостійно опанувати онлайн-програми та допомагати користувачам.

Співробітники бібліотеки надавали онлайн-послугу з присвоєння навчальним посібникам, монографіям, авторефератам дисертацій, науковим публікаціям вчених класифікаційних індексів за таблицями УДК та авторських знаків. Скористатися цією послугою можуть викладачі, аспіранти та студенти університету, надіславши запит на електронну скриньку бібліотеки.

З березня 2020 р., на час карантину і самоізоляції працівників, проводилося комплектування фонду бібліотеки електронними навчальними посібниками, представленими в мережі Інтернет у вільному доступі.

У соціальних мережах бібліотекарі розмістили чимало публікацій про книги, письменників, читання та рекомендації, що прочитати цікавого на карантині; проводиться інформування про визначні дати; презентуються віртуальні книжкові виставки; надається перелік сервісів з відкритим доступом до повнотекстових версій документів.

Брати активну участь у бібліотечному житті країни, залишаючись на карантині, дозволило бібліотекарям вивчення та використання платформ ZOOM, Meet. Це дало змогу долучитися до Всеукраїнської онлайн-конференції «Бібліотеки в умовах пандемії COVID-19» та громадського обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

Книгозбірня педуніверситету, працюючи в онлайн-форматі, як і раніше, продовжувала культурну, інформаційну і просвітницьку діяльність для читачів з надією на швидку зустріч у бібліотеці.

Підготувала Л. М. Воробйова

Обслуговування користувачів під час пандемії

Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського завжди була і є інформаційною серцевиною, основою навчального-педагогічного процесу, тією творчою лабораторією, від ресурсів та послуг якої в значній мірі залежить зміст навчання та наукових досліджень.

Щоб завжди залишатися потрібною, привабливою та цікавою для користувачів, освітянська книгозбірня прагне йти в ногу з часом, вдаючись до різноманітних заходів та впроваджуючи нові сервіси. Цьогоріч бібліотека, в зв'язку з карантинном, для обслуговування користувачів використовувала традиційні та електронні інформаційні ресурси.

Організація відновлення звичайного режиму роботи обслуговування читачів у приміщеннях бібліотеки залежала від динаміки подальшого послаблення карантину та проведення необхідних заходів з безпечної роботи співробітників і читачів з дотриманням усіх протиепідемічних вимог.

Зазначу, що характерним для бібліотеки навчального закладу у період екзаменаційної сесії (здача іспитів та завершення навчання) є прийом літератури та підпис обхідних листів. Не маючи можливості чекати закінчення карантину, бібліотека мобілізувалася та організувала прийом літератури від студентів випускників (бакалаври, магістри), на руках у яких було понад 2 тис. примірників. Це питання було озвучено на вченій раді університету та з дозволу ректорату відділи обслуговування бібліотеки у червні 2020 р. відновили роботу офлайн, решта відділів залишилися працювати дистанційно.

Першочерговим завданням щодо відновлення діяльності освітянської книгозбірні було забезпечення належних умов задля збереження здоров'я користувачів і працівників. Вихід з карантину – це час виняткової обережності. З метою уникнення псування книг та неможливості дезінфікувати паперові видання, вирішили використовувати найпростіший, безпечний та найдешевший дезінфікуючий засіб – час. Було вжито заходи щодо дотримання терміну ізоляції книг та інших документів, повернених до бібліотеки. Прагнули здійснювати обслуговування без контакту з книгами. Постійно очищали та дезінфікували тверді поверхні (столи, дверні ручки, комп'ютери та інші технічні засоби). Також забезпечили дистанцію між відвідувачами шляхом розстановки меблів.

З 1 вересня 2020 р., відповідно до наказу ректорки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського,

повністю відновлюється діяльність бібліотеки офлайн.

Подальший вихід з карантину здійснювався відповідно до «Рекомендацій щодо виходу освітніх бібліотек з карантину, спричиненого епідемією COVID-19», розроблених ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. Адміністрація бібліотеки попередньо розробила план-проект відкриття бібліотеки, що передбачав подальше використання дистанційного обслуговування, активізацію використання міжбібліотечного абонементу, послуг електронної доставки документів, а після цього передбачили оптимізацію зон обслуговування, організацію робочих місць, розстановку меблів, маркування дистанції між відвідувачами з дотриманням соціально-безпечної відстані.

Після відкриття бібліотеки обслуговування користувачів здійснюється тільки на абонементі, обмежуючи доступ до читальних залів та фонду. На абонементі організовано місця для обробки рук антисептичними засобами.

Вхід до приміщень бібліотеки дозволяється при наявності захисної маски або респіратору.

Зрозуміло, що навіть після відновлення звичайної роботи бібліотеки слід дотримуватися правил безпеки, систематично проводити дезінфекцію робочих місць та техніки у процесі їх використання. Безпека відвідувачів та персоналу – пріоритетне завдання.

Працівники бібліотеки здебільшого поринули в так звану внутрішню роботу: наводять лад у фондах і на своїх просторах, «підтягують» описи книг та періодичних видань, що надійшли до бібліотеки і проводять переоблік та інвентаризацію книжкових фондів.

З 22 по 24 вересня 2020 у бібліотеці було проведено масову видачу комплектів підручників та навчальних посібників першокурсникам.

У надзвичайній ситуації, в зв'язку з епідемією COVID-19, видача проходила з дотриманням всіх протиепідеміологічних вимог. Підручники отримали студенти майже всіх факультетів, за виключенням тих, які зараз навчаються дистанційно.

Бібліотекарі проводили індивідуальні та групові бесіди про бережливе відношення до книг, про терміни розрахунків з бібліотекою.

Під час масової видачі бібліотечні працівники ознайомлювали читачів з структурою бібліотеки, графіком роботи бібліотеки, правилами користування бібліотекою, послугами та ресурсами бібліотеки, доступом до електронного каталогу. Було обслужено майже 600 студентів і видано близько 5000 примірників книг.

Час поставив перед нами нові виклики – бібліотека повинна задовольняти інформаційні та дослідницькі потреби користувачів незалежно від їхнього місця знаходження – в бібліотечних залах або працюючи віддалено.

Підготувала Л. М. Воробйова

Інновації в роботі бібліотеки

25 та 26 серпня 2020 р. на базі освітнього хабу «NotBox» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського у дистанційному форматі відбулися секційні засідання серпневої конференції педагогічних працівників закладів загальної середньої та дошкільної освіти Вінницької міської ОТГ. Понад 20 науково-педагогічних та педагогічних працівників педуніверситету провели Zoom-конференції, запропонувавши освітянам міста змістовні, актуальні майстер-класи.

До участі у вебінарах долучилися бібліотека ВДПУ та представники методичного об'єднання шкільних бібліотек міста Вінниці. Директорка бібліотеки ВДПУ В. С. Білоус у презентації «Традиції та інновації в роботі бібліотеки ВДПУ» ознайомила з роботою бібліотеки під час пандемії, завідувачка відділу ІТ С. Г. Наугольних проінформувала про інноваційні форми роботи бібліотеки педуніверситету. Було обговорено нагальні питання роботи бібліотеки в режимі онлайн та офлайн.

Захід переконливо підтвердив, що співпраця є не лише необхідною, а й найбільш ефективною, адже об'єднані зусилля дають кращий спільний результат!

“Основам бібліотечної культури” навчаємо дистанційно

В умовах карантину бібліотека педуніверситету не припиняє свою інформаційну діяльність, використовуючи для цього можливості платформи Zoom.

Так відбувся цикл цікавих заходів. 6 жовтня 2020 р. для студентів-першокурсників спеціальності «Дошкільна освіта» було проведено онлайн-лекцію-презентацію «Вступ до спеціальності. Основи бібліотечної культури». Виступ за темою "Інноваційні форми діяльності бібліотеки ВДПУ". З аналогічною назвою 7 жовтня 2020 р. бібліотекарі презентували онлайн-лекцію для студентів-першокурсників спеціальності «Початкова освіта». Під час віртуальної зустрічі студенти ознайомилися з можливостями роботи бібліотеки в онлайн-режимі, щоб в майбутньому використовувати їх для навчання.

21 жовтня 2020 р. для студентів факультету математики, фізики, комп'ютерних наук і технологій проведено онлайн-виступ «Академічна доброчесність». Що таке академічна доброчесність? Яких основних правил потрібно дотримуватись при написанні наукових робіт? Які є ресурси для перевірки на плагіат? Ці та інші питання основ академічної доброчесності були у фокусі уваги цієї зустрічі.

Також в період карантину бібліотекарі в дистанційному режимі проводили перевірку текстів здобувачів вищої освіти на академічну доброчесність. Усі бажаючі мали змогу надіслати власну роботу на електронну скриньку бібліотеки, щоб отримати результати перевірки.

Багаточисельні запитання, які отримували бібліотекарі під час зустрічі з студентами, підтвердили необхідність та важливість проведення навчань з основ бібліотечної культури. В період карантину вони особливо важливі, адже допомагають зорієнтуватися читачу бібліотеки в можливостях та послугах, які можна отримати онлайн та використати для успішного навчання.

Підготувала Л. М. Воробйова

Бібліотека ВНТУ – відкрита для всіх

«Крути: чорний спомин, вічний біль» - під такою назвою 30 січня в конференц-залі університету відбувся літературно-музичний вечір пам'яті, присвячений 102 річниці бою під Крутами. Гостями заходу були ліцеїсти Подільського науково-технічного ліцею. Трагічна загибель студентського куреня під Крутами стала символом героїзму та самопожертви молодого покоління в боротьбі за незалежність.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять всіх тих, хто заснув вічним сном, промовивши своє вагоме слово у боротьбі за вільну Україну.

18 лютого пройшов вечір пам'яті до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав «Час і досі не загоїв рану – цей одвічний біль Афганістану». І знову присутні занурились в трагічні сторінки нашої історії. Через пекло «афганської» війни пройшло близько ста п'ятдесяти тисяч українців.

24 лютого 2020 р. за сприяння Бібліотеки та молодіжного центру «Квадрат» в університеті відбувся показ документального фільму «Соловей співає», який відвідало понад 400 глядачів: студенти, викладачі, співробітники, учні Подільського ліцею. Стрічка є новаторським монументальним дослідженням дуже актуального наразі мовного питання в Україні. Тут висвітлено багато особистих історій людей, зіставлено протилежні думки та погляди. Присутні ознайомились з наведеними у фільмі достовірними фактами, зразками документів, переконливими результатами історичних досліджень та мовних експедицій, які доводять факти лінгвоциду.

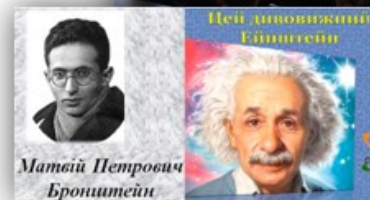
Вже традиційно до Дня української писемності та мови (9 листопада) Бібліотека з кафедрою мовознавства об'єднала студентів, викладачів і співробітників для написання ювілейного ХХ-го радіодиктанту національної єдності. Захід проходив в двох форматах – онлайн та офлайн. Університетська Бібліотека стала платформою, яка об'єднала майже 200 чоловік для написання диктанту онлайн. А в читальній залі Бібліотеки разом з бібліотекарями диктант писали ректор Університету, проректори, декани.

Сторінки Бібліотеки в соціальних мережах «Facebook» та «Telegram» за відгуками наших користувачів, є комунікативним і соціально-культурним центром університету, його представником у світовому віртуальному інформаційному інтернет-середовищі.

Діяльність Бібліотеки навіть в цих непростих умовах, пов'язаних з пандемією, свідчить, що колектив Бібліотеки постійно розвивається, підтверджує свій професіоналізм і здатність до виконання своєї місії – забезпечувати освітній, науково-дослідний та виховний процес в університеті і в умовах дії обмежувальних заходів.

До Тижня науки в Подільському ліцеї для обдарованої молоді Бібліотека провела для учнів наукові години про великих вчених свого часу: науковчиню Марію Склодовську-Кюрі «Жінка унікальної долі»; науковця, автора перших робіт з квантової теорії гравітації Матвія Бронштейна «Розстріляна молодість», одного з найвизначніших фізиків ХХ століття, автора основоположних праць з квантової теорії Альберта Ейнштейна «Цей дивовижний Ейнштейн».

Розповіді працівників Бібліотеки, які супроводжувалися цікавими слайд-шоу та документальними фільмами, учні ліцею слухали із захопленням.

Підготувала О. М. Цвілишена

Проектна діяльність сучасної бібліотеки є однією з найперспективніших складових бібліотечної діяльності. З чого ж починається цікава проектна ідея? Насамперед з умов для творчого саморозвитку та самореалізації, важливими є професійні компетенції та здібності. Бібліотечні фахівці мають усі необхідні засоби для здійснення успішної проектної діяльності. Вони задумуються над питанням хто ми, які наші цінності та куди ми йдемо. І саме в момент роздумів над цими питаннями народжується ідея, яка прагне стати чимось корисним, а інколи й змінити світ на краще...

Історія однієї книги

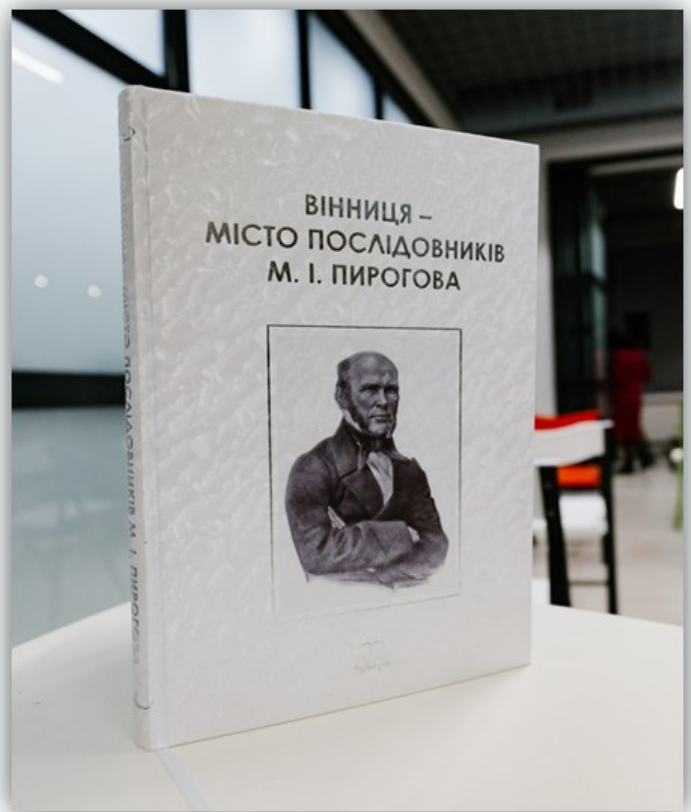
Кожна книга має самотню історію: створюється спонтанно або обдумується роками, народжується легко, невимушено або ж долає ряд різноманітних труднощів. Книга «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова» – особлива, адже їй вдалося пройти всі ці шляхи. Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова за підтримки університету ось уже протягом сторіччя свого існування шанує гідне минуле медичної галузі Вінниччини. Це постійні копіїткі пошуки, ретельний збір, збереження кожної сторінки самовідданої праці, життєвого надбання визначних особистостей шляхетної професії: відданих лікарів, геніальних медиків, видатних науковців, учених-першопрохідців. Цікава робота не була обтяжливою, на основі цінних матеріалів з-під пера працівників бібліотеки з'являлися публікації про визначних особистостей.

Ідея видання книги виникла спонтанно. Ректор університету В. М. Мороз, проректор з наукової роботи О. В. Власенко та голова правління Вінницької обласної громадської організації «Вінницька асоціація медиків» Р. В. Харковенко запропонували бібліотеці долучитися до конкурсу «Бюджет громадських ініціатив Вінницької міської ОТГ». В результаті обговорення ми дійшли згоди видати книгу «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова» про видатних медиків Вінниччини. Це була надзвичайно висока довіра до роботи бібліотеки, а щоб її виправдати – розпочався важкий і трудомісткий процес. Ми зрозуміли, що фраза «головне участь, а не перемога» – не наш девіз.

Авторка проєкту Ольга Юрчишина переконливо представила ідею майбутньої книги співробітникам департаментів маркетингу міста та туризму, охорони здоров'я, культури та іншим фахівцям. А далі – хвилюючі моменти голосування громадськості та очікування результатів, які були сприйняті з відчуттям радості та гордості: 665-ма голосами книга «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова» виборола бажану перемогу.

Над книгою працював втворюський колектив: О. Юрчишина, Л. Сухарева, М. Мельник, В. Коваленко, Я. Бондарчук, Г. Біловус, Н. Кравчук, які крок за кроком наповнювали сторінки майбутнього видання. Бурхливі дискусії точилися стосовно відбору особистостей, про яких повідає книга. Цей список поповнювався протягом всього періоду її створення, іноді здавалося, що зупинку не буде. Насамкінець обмежилися 43 особистостями.

Кожні подальші кроки були все важчими і важчими. Майже рік тривала кропітка робота над підготовкою книги. Важка праця лікаря, мабуть, символічно наклала відбиток на підготовку видання, адже 8 місяців припало на важкий період пандемії та 2 місяці жорсткого карантину. Автори потерпали від обмеженого доступу до інформації, «живої» комунікації, адаптувалися до онлайн-спілкування. І все ж таки проводилася активна індивідуальна робота та жваві групові обговорення історичних відомостей, важливих фактів, стилістики, граматики, орфографії.

Намагаючись якнайширше і правдиво розкрити діяльність кожної особи, доводилося багато часу проводити в пошуках: гортали поживклі оригінали документів у Вінницькому обласному та університетському архівах, перечитували сторінки давніх газет ВОНУБ ім. К. А. Тімірязєва, зверталися по допомогу до колег з бібліотек інших областей, уважно вивчали публікації дослідників, захоплено слухали розповіді очевидців, родичів, друзів, знайомих, ретельно опрацювали скарби цінного фонду власної бібліотеки. Відшукали випускні альбоми починаючи з 1938, портрети, раніше неопубліковані світлини, тощо. Автори прагнули завдяки ілюстраціям поєднати минуле із сучасним обличчям Вінниці, тож їм довелося обійти все місто, щоб власноруч сфотографувати пам'ятники, меморіальні дошки, вулиці та заклади з іменними назвами, місця останнього спочинку.

За цей короткий час автори фактично прожили епоху 19–20 століть: епоху життєстверджуючих реформ і смертоносних епідемій, буремних воєнних років і повоєнного відродження, відлуння терору та історичної справедливості. Вони ставали частиною кожного життєпису: відчували біль невдач та радість перемог, переймалися кожною долею і захоплювалися кожним досягненням.

Нарешті рукопис було передано до видавництва «Нова книга» і настало відчуття полегшення, але виявилось, що зарано. Розпочалися неодноразові обговорення дизайну сторінок, обкладинки та вичитки текстів. Меж для удосконалення не існувало.

Процеси підготовки та видання книги були нереально складними. Це була перша участь у міському конкурсі, перша перемога, перша науково-популярна монографія в історії Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Але отриманий результат вартий уваги, це шана і повага до професії Лікаря.

Монографія «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова» – це не просто книга. Це книга-спогад, книга-доля, книга-пам'ять. М. І. Пирогов сказав пророчі слова: «Час обговорить і оцінить краще за нас і наші переконання, і наші дії... І тому, якщо ми вірно служили ідеї, яка за нашим твердим переконанням вела нас до істини... то будемо сподіватися, що плин часу не забере її разом з нами».

Кожна книга має неповторну історію свого подальшого життя. Сподіваємося, що монографія «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова» буде оцінена сучасниками і побачить своє продовження уже з іншими визначними особистостями, які доповнять плеяду лікарів та вчених, що поклали на вітвар охорони здоров'я народу свої сили, знання, досвід...

Використано фото Вінницького інформаційного порталу "ВЕЖА" та Департаменту маркетингу міста та туризму

Підготувала: Н. М. Кравчук

Проєктна діяльність бібліотеки ВДПУ

імені Михайла Коцюбинського

Головна місія сучасної бібліотеки ЗВО – інформаційне забезпечення життєдіяльності суспільства загалом та кожного користувача особисто, соціальне просвітництво та партнерство. Серед пріоритетів сьогодення – забезпечення вільного та необмеженого доступу до інформації.

З метою реалізації цих завдань бібліотека університету поетапно реалізує цілий комплекс інноваційних бібліотечних стратегій, серед яких:

- посередництво між ЗВО та світом сучасної інформації;
- забезпечення зручного доступу до сучасних систем знань;
- сприяння формуванню медіакультури користувачів;
- інтеграція та соціалізація бібліотеки в Інтернет-просторі.

Відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотечних процесів – серед форвардів інноваційних змін в бібліотеці університету. При цьому працівники відділу працюють в тісній взаємодії з усіма структурними підрозділами бібліотеки. Пройдено значний шлях до запровадження інноваційних технологій в діяльність бібліотеки. Здійснено комплекс інноваційних заходів, сформовано масив ресурсів та сервісів.

Завершено реалізацію проєкту «Бібліотека 2.0». Його метою була якомога повніша присутність бібліотеки в Інтернет-просторі. Проведено системний аналіз результатів реалізації проєкту. Аналіз показав, що його впровадження надало можливість бібліотеці зробити доступними для користувачів ресурси та сервіси за всіма базовими напрямками діяльності бібліотеки. При цьому доступ до всіх Інтернет-ресурсів бібліотеки відбувається через «Єдине вікно доступу» вебсайту бібліотеки.

Під час реалізації проєкту запроваджено ряд супутніх Інтернет-проєктів бібліотеки. Серед них:

- інституційний репозитарій;
- віртуальна довідкова служба бібліотеки;
- електронний «Повнотекстовий архів» видань бібліотеки, що включає «Цифрову колекцію видань цінного та рідкісного фонду»;

Започатковано та постійно реалізується ряд краєзнавчих Інтернет-проєктів:

- біографічний – «Життя пов'язане з Поділлям»;
- інформаційно-бібліографічний – «Вінниччина

в БД ЕК бібліотеки»;

- вебліографічний – «Вінниччина в Інтернеті».

На сайті бібліотеки відкрито «Літературну вітальню», що складається з віртуальних мультимедійних полиць творчості українських та зарубіжних письменників. Вітальня включає ресурс «Аудіополиця: інклюзивна освіта», створений на базі аудіоколекції фондів медіатеки.

Для користувачів, що вперше відвідують сайт, бібліотека створила «Візитку сайту», яку в 2018 році озвучено, з метою використання людьми з вадами зору. Банер візитки розміщено на головній сторінці сайту, а сам ролик на ютуб каналі бібліотеки. Візитка детально описує структуру та методикку доступу до ресурсів сайту та загалом всього комплексу Інтернет-ресурсів бібліотеки.

Під час реалізації проєкту значна увага приділялась вдосконаленню структури, методики доступу та навігації Інтернет-ресурсами бібліотеки. Зокрема:

- вдосконалено карту сайту, що поєднує на одній сторінці посилання та банери доступу до всіх сторінок сайту та інтернет-ресурсів бібліотек в цілому. На карті сайту окремо виділено розділ «Краєзнавчі Інтернет-ресурси бібліотеки»;
- розширено тематику відображення ресурсів на сторінці «Оновлено на сайті», що включає посилання на Інтернет-ресурси бібліотеки, що оновлювались протягом останнього періоду;
- створено скорочені іншомовні версії сайту (англійська та російська);
- значна увага приділялась адекватності відображення сайту на моніторах всіх типів, планшетах та гаджетах. З цією метою проведено комплексний моніторинг сайту за допомогою спеціальних інтернет-додатків, після чого вивчено та запроваджено методикку усунення недоліків відображення контенту сайту, зокрема, застосовано технологію адаптивної верстки до всіх сторінок сайту.

За результатами реалізації проєкту створено схему присутності бібліотеки в мережі Інтернет (цифрові дані на кінець 2019 року).

В 2020 році – започатковано розробку двох нових проєктів бібліотеки.

Перший – «Наукометричні портрети вчених університету» – комплексний ресурс, що включає коротку інформацію про наукометричні профілі університету в цілому та науковців, зокрема.

Проєкт в зручній формі відображає присутність вчених університету в основних наукометричних базах даних та ресурсах, серед яких: Google-академія, Scopus, Web of Science, ORCID. Цей проєкт формувався під час дистанційної роботи бібліотеки в умовах карантину. Він в цілому реалізований та розміщений на сайті бібліотеки. Проєкт передбачає регулярне оновлення та поповнення інформації. Сформовано банер доступу до ресурсу та проведено рекламу ресурсу у фейсбуці.

Другий інноваційний проєкт – «Бібліотека без меж: інклюзивна освіта». Ідея проєкту виникла як логічне продовження реалізації проєкту «Бібліотека 2.0».

Відділом ІТ розроблено оригінал-макет спеціальної сторінки проєкту на сайті бібліотеки, реалізованої в трьох кольорових схемах, з урахуванням стандартних вимог до вебресурсів відповідного напрямку. На сторінці будуть розміщуватися аудіоверсії сторінок сайту бібліотеки, банери доступу до інклюзивних ресурсів бібліотеки та банери переходу до основних сторінок сайту.

Розроблено базові положення проєкту, загальну методичку його реалізації, створено детальний план його реалізації відділом ІТ, на черзі формування плану реалізації проєкту іншими структурними підрозділами бібліотеки, узгодження його методичною радою бібліотеки та з керівництвом університету. Проєкт передбачає спільні зусилля кафедр, студентського самоврядування університету, волонтерів та бібліотеки.

Підготувала С. Г. Наугольних

Інформаційно-освітній проєкт «Науку творять обрані»

І в умовах сьогоденних реалій Бібліотека продовжувала реалізацію проєкту, основною метою якого є популяризація наукових надбань вчених університету.

Цьогоріч університетська бібліотека поповнила скарбничку проєкту «Науку творять обрані» віртуальними виставками «Штрихи до портрета вченого» з нагоди ювілів професорів В. В. Грабка та В. М. Дубового.

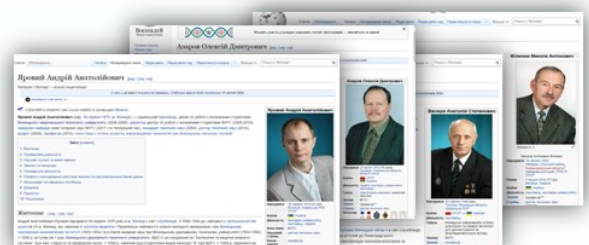
В рамках цього проєкту було підготовлено та видано 3 біобібліографічні покажчики з серії «Вчені нашого університету»: до 70-річчя професорів А. Ранського, О. Азарова та В. Лужецького.

Щомісяця Бібліотека інформує про нові видання викладачів ВНТУ, якими поповнились бібліотечні фонди.

Розділ «ВНТУ у ВІКІПЕДІЇ» проєкту, який покликаний представляти науковий потенціал університету у віртуальному інформаційному середовищі вільної інтернет-енциклопедії, поповнився сторінками вчених університету – професорам А. С. Васюрі, О. Д. Азарову та А. А. Яровому.

Також Бібліотека на постійній основі відслідковує та за необхідності редагує сторінки науковців у Вільній енциклопедії «Вікіпедії».

Підготувала О. М. Цвілишена

Цифровий проєкт наукової бібліотеки

В бібліотеці протягом року тривала інтенсивна робота з наповнення Інформаційно-аналітичної бази наукових праць Донецького національного університету імені Василя Стуса: <http://rang.donnu.edu.ua/?pg=kt>. Це вебпортал, на якому розміщено праці науковців університету та план видань методичного забезпечення. Всі праці, що розміщено на ресурсі, структуровані за видами освітньої діяльності, за автором, роком видання, кодом та ін. Корисним є те, що для зареєстрованих користувачів університету відкрито доступ до перегляду та отримання копій наукових робіт та інших праць. З метою розробки стратегії розвитку науки на порталі ведеться рейтинг робіт та науковців за допомогою формування статистичних даних.

Цей проєкт, що впроваджується за безпосередньої участі наукової спільноти університету та наукової бібліотеки, можна назвати системою моніторингу та відстеження тенденцій розвитку української науки.

Інтелектуальний потенціал університетського дослідницького середовища забезпечується в цьому проєкті інтернет-візитівками наших викладачів — бібліометричними профілями, які представляють сферу наукової діяльності вчених, надають їхні впорядковані списки публікацій, файли робіт, запити на цитування, індекси та діаграми цитувань, коло наукових інтересів тощо.

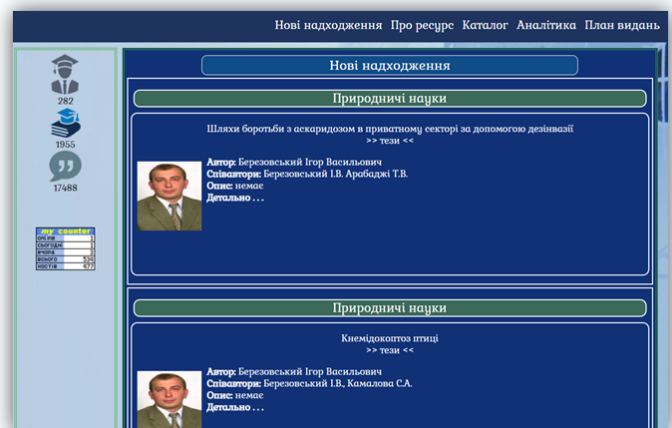
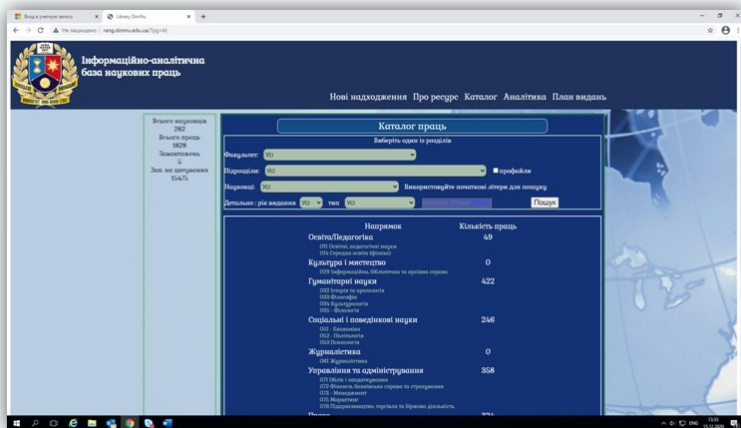
Це єдиний реєстр наукових декларацій (бібліометричних профілів) вчених університету у системах Google Scholar, Scopus і Web of Science та статистична інформація про галузеву структуру наукових досліджень в університеті.

Цей ресурс забезпечує автоматичне створення посилань для цитувань науковцями у свої працях.

Інформаційно-аналітична база має 5 робочих сторінок: нові надходження, про ресурс, каталог, аналітика та план видань. Перша сторінка показує опис і анотацію наукових праць, які були розміщені напередодні. На другій – подається коротка характеристика електронного ресурсу. Третя – включає декілька підполів: назва факультету та кафедри; ПІБ науковця; наукові роботи, розміщені у хронологічному порядку; перелік галузей знань, який може бути активований, і при необхідності (потребі), ознайомити користувача зі списком бібліографічних описів наукових праць з даної галузі. Наступна показує статистику наукових праць за типом видань. У ній також можна активувати будь-який тип видання і ознайомитись зі списком описів наукових праць різних викладачів саме за даним типом.

У зареєстрованих користувачів університету є доступ до перегляду та отримання копій файлів праць.

Станом на 15.12.2020 року в Інформаційно-аналітичній базі наукових праць ДонНУ імені Василя Стуса розміщено: профілів викладачів – 282; наукових праць – 1828; запитів на цитування – 15 475; загальне число відвідувань – 3560.

Підготувала Т. І. Міщан

Участь у грантовому проєкті

Упродовж року Наукова бібліотека ДонНУ імені Василя Стуса була учасником грантового проєкту ВГО Українська Бібліотечна Асоціація «Розвиток бібліотек переміщених університетів як центрів підтримки освітнього та наукового процесів», що реалізовувався за фінансової підтримки Посольства США в Україні.

У рамках цього проєкту :

- представники бібліотеки взяли участь у онлайн-тренінгах з підвищення кваліфікації на теми: «Університетська бібліотека в системі наукових комунікацій» (лютий), «АБІС Koħa та створення електронного каталогу в бібліотеках закладів вищої освіти» (червень) та онлайнвому круглому столі «Роль бібліотек у підтримці освіти та досліджень переміщених університетів» (жовтень);
- бібліотека отримала 2 комплекти комп'ютерного обладнання, необхідного для автоматизації основних бібліотечних процесів.

З метою подальшого переходу бібліотеки з АБІС IRBIS на АБІС Koħa, працівники відділу організації, обліку та зберігання фондів ознайомилися із тематичними відео матеріалами, наданими організаторами тренінгу та з першочерговим модулем «Каталогізація» АБІС Koħa (у тестовому режимі), зокрема, з принципами каталогізації, зі структурою та основними елементами бібліографічного запису в MARC 21.

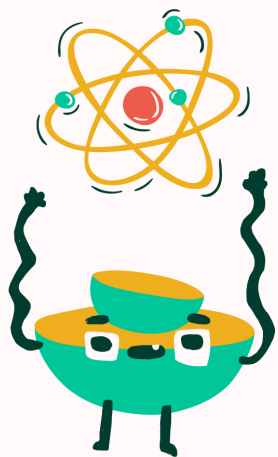
АБІС Koħa розгорнуто за адресою : book.donnu.edu.ua та вирішуються основні організаційні питання щодо початку роботи цього програмного забезпечення у Науковій бібліотеці.

Підсумки діяльності в рамках проєкту ГО Українська Бібліотечна Асоціація «Розвиток бібліотек переміщених університетів як центрів підтримки освітнього та наукового процесів» було здійснено 21 грудня 2020 р. в університеті за участі : проректора з наукової роботи І. Хаджинова, доцента кафедри економічної та управлінської аналітики економічного факультету Ю. Поповського, провідного фахівця навчально-наукової лабораторії «Молодіжна наукова майстерня», аспіранта О. Краснощока та працівників наукової бібліотеки. У онлайн-форматі відбулася моніторингова зустріч з представником від організаторів цього проєкту - Євгенією Кулик, кандидаткою наук з соціальних комунікацій, керівником напряму підтримки освіти та досліджень НТБ КПІ імені Ігоря Сікорського. Під час зустрічі обговорювалися питання ролі бібліотеки у освітньому процесі навчального закладу, шляхів взаємодії бібліотеки з менеджерами освіти, науки та спектру бібліотечних послуг в напрямі підтримки освіти та наукових досліджень (забезпечення доступу здобувачів освіти та науковців до традиційних та електронних інформаційних ресурсів, інформаційний супровід процесу формування і навчання висококваліфікованих кадрів, навчання основ інформаційної грамотності та ін.). Зокрема, було презентовано інформаційний потенціал: сайт бібліотеки, електронний каталог, інституційний репозитарій та презентовано новий проєкт, що є результатом плідної співпраці наукової спільноти та наукової бібліотеки університету – Інформаційно-аналітичну базу наукових праць ДонНУ імені Василя Стуса. У подальших планах наукової бібліотеки – систематична робота над удосконаленням вже напрацьованого та впровадженням процесу автоматизації спектру бібліотечних послуг.

Підготувала Т. І. Міщан

Науковий портал

Бібліотека є серцем освітнього простору будь-якого навчального закладу. Розуміючи це, бібліотечні фахівці ефективно використовують усі можливості пов'язані з розвитком інформаційних та технічних чинників задля вдосконалення науково-дослідної діяльності навчального закладу. Тому одним із пріоритетних завдань сучасної бібліотеки є створення комфортного середовища для навчання, викладання та дослідження.

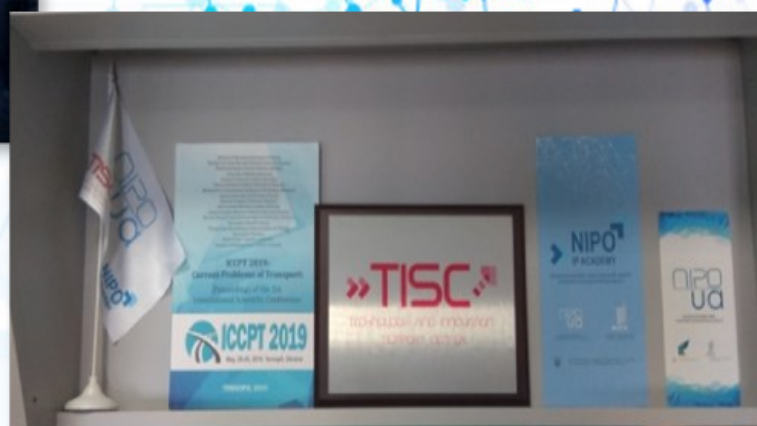

Центр підтримки технологій та інновацій у Вінницькому національному аграрному університеті

Для бібліотеки сучасного закладу вищої освіти важливо вчасно реагувати на нові виклики сьогодення, йти в ногу з часом, а інколи, й на випередження.

Перспективним напрямком діяльності бібліотеки ВНАУ є підтримка науково-дослідної діяльності університету шляхом створення необхідних умов для поширення та доступу до інформації.

Для підтримки науково-дослідної та проектної діяльності науковців у 2019 році на базі бібліотеки Вінницького національного аграрного університету відкрився перший на Вінниччині центр підтримки технологій та інновацій TISC. TISC – спільний проект України та Всесвітньої організації інтелектуальної власності, направлений на розвиток інтелектуальної власності та стимулювання інноваційних процесів.

Рис. 1,2. Відкриття Центру підтримки технологій та інновацій TISC, жовтень 2019 р.

Центр підтримки технологій та інновацій ВНАУ створений у рамках розбудови мережі центрів в Україні, що координуються Національним офісом інтелектуальної власності, спільно з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Міністерством освіти і науки України, за сприяння Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO).

Відкриття центру підтримки технологій та інновацій - це історична подія для усіх науковців Вінниччини. Інформаційними послугами центру зможуть користуватися науковці, аспіранти, студенти ВНАУ та студенти інших навчальних закладів Вінниччини.

Насамперед, центр буде надавати підтримку винахідникам та інноваторам в питаннях патентування їхніх розробок.

Користувачі зможуть мати доступ до патентного пошуку – інструменту, що надає інформацію про актуальність наукових винаходів, стартапів. У центрі також можна буде отримати необхідну інформацію щодо правової охорони розробки, тобто як захистити з юридичного боку об'єкт права інтелектуальної власності.

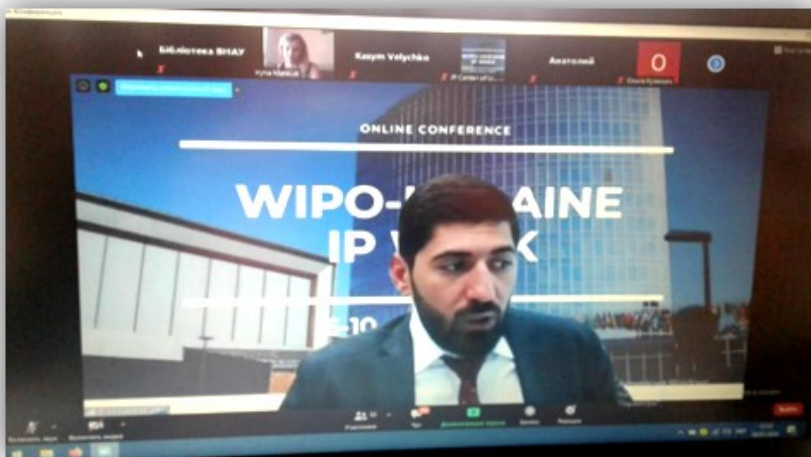
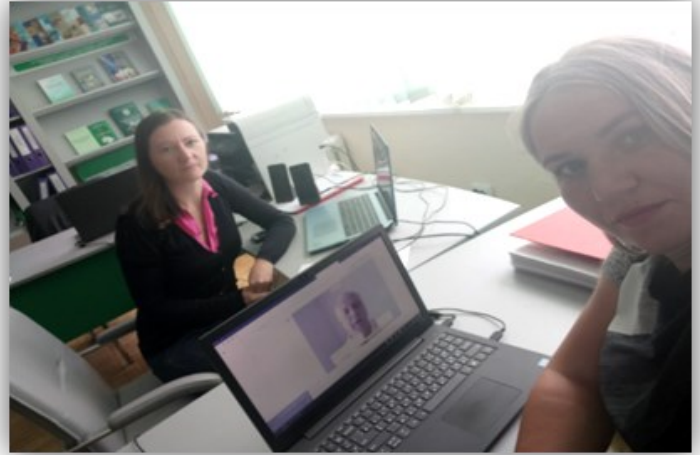
З метою надання консультативної допомоги науковцям з березня 2020 року розпочато, у рамках програми TISC, дистанційне навчання від Всесвітньої організації інтелектуальної власності WIPO.

Від ВНАУ навчання проходять 6 співробітників, двоє з яких працівники бібліотеки. Фахівці бібліотеки здобувають знання з метою надання консультативної допомоги у пошуку патентної інформації, що міститься у відкритих базах даних.

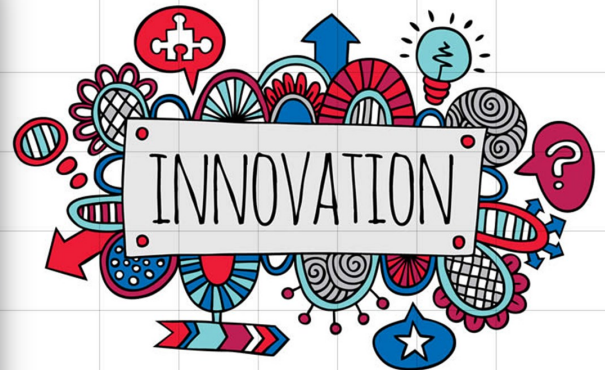
Навчання складається з трьох курсів: «Основи інтелектуальної власності»; «Патенти»; «Пошук патентної інформації». Учасники навчання отримують тематичні інструкції та завдання для самостійного вивчення.

В свою чергу, представниками TISC також організовано дистанційні курси. Під час навчання розглянуто низку питань, пов'язаних із особливостями міжнародної практики формування права інтелектуальної власності. У ході заняття було зосереджено увагу на пошуковому форматі патентної бази «PATENTSCOPE», зокрема, застосування системи простого та комбінованого патентного пошуку, особливостей формування розділів патентної заявки у вказаній базі та користування нею для скачування інформації, формування власної заявки і надання відповідних консультацій; особливості роботи з базами даних патентної інформації VOIB, Укрпатенту та патентного відомства США; правила роботи та використання інтерфейсу; основи міжнародної патентної класифікації та використання індексів МПК.

Фахівці бібліотеки прийняли участь у онлайн-конференції «Тиждень ІВ VOIB – Україна». Учасники WIPO-Ukraine IP Week прослухали лекції від високопрофесійних представників з VOIB, українських експертів та фахівців, представників Укрпатент.

Рис. 3.4. Online Conference: WIPO-Ukraine IP Week, 6 - 10 липня 2020 р.

По завершенні курсу учасники мають скласти іспит. За результатами навчання будуть видаватися сертифікати міжнародного зразка у галузі консультування та супроводу об'єктів права інтелектуальної власності.

Підготувала І. С. Крючкова

Наукова діяльність: коротко про головне

У січні Бібліотека організувала для науковців та співробітників університету колективний перегляд вебінарів від компанії Clarivate Analytics про можливості платформи Web of Science та інших ресурсів компанії для наукової діяльності, а також від компанії Springer Nature, присвяченому роботі з передплаченими повнотекстовими ресурсами Springer Nature, доступ до яких отримав ВНТУ.

В умовах пандемії Бібліотека не залишила свого користувача без допомоги. Співробітники постійно надавали інформацію про вебінари про роботу з БД Scopus, Web of Science та Springer Nature, запрошували на онлайн-курси, як от, «Наукова комунікація в цифрову епоху».

На сайті Бібліотеки було створено сторінку, на якій представлено інформацію про доступ до ресурсів, які надавалися багатьма видавцями і провайдерами інформаційних джерел, серед яких Elsevier, Wiley, Springer, Cambridge University Press, MIT Press, які відкрили частину своїх ресурсів на час дії обмежувальних заходів, відгукнувшись на заклик учасників Міжнародної коаліції бібліотечних консорціумів (ICOLC).

Бібліотека систематично інформувала про можливості, які надаються студентам, науковцям, співробітникам для навчання, наукової роботи, самоосвіти, розвитку в умовах діючих обмежень.

Для зручності на бібліотечному сайті створено банер з посиланнями на цю інформацію.

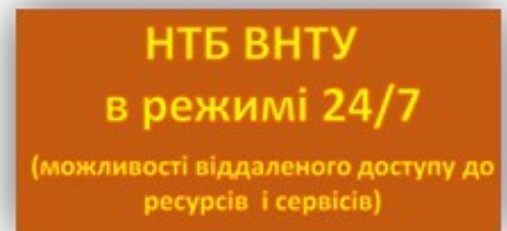
19–25 жовтня увесь світ відзначав Міжнародний Тиждень Відкритого Доступу, який проходив під гаслом «Відкрито з метою: вжити заходів для формування структурної справедливості та інклюзії».

ВНТУ з ініціативи Бібліотеки щорічно приєднується до участі у Міжнародному Тижні Відкритого Доступу.

В ці дні з дотриманням карантинних норм та обмежень Бібліотека провела:

- тренінги із самоархівування, швидкої публікації праць в репозитарії за допомогою системи підтримки навчального процесу JetIQ та консультації з інформаційної підтримки наукових досліджень за вільним графіком;
- консультації про використання ресурсів відкритого та тестового доступу у НТБ ВНТУ, наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, ознайомлення користувачів з офіційними мультимедійними навчальними посібниками по роботі зі Scopus;
- створення сторінок провідних науковців університету у Вікіпедії з посиланнями на наукові роботи, що знаходяться у відкритому доступі;
- перегляд серії вебінарів від компанії Clarivate Analytics в онлайн-режимі.

В соціальній мережі «Фейсбук» ми долучилися до челенджу [#whyAcademicIntegrity](#), де розповіли, як бібліотека дотримується, пропагує та навчає принципам академічної доброчесності наукову молодь.

Гортаючи сторінки історії...

Краєзнавчий проєкт «Вінниччина: історія, сьогодення, майбутнє»

Продовжувалась кропітка робота працівників Бібліотеки над розкриттям історії нашої малої батьківщини в рамках проєкту «Вінниччина: історія, сьогодення, майбутнє» задля популяризації знань про наших видатних земляків.

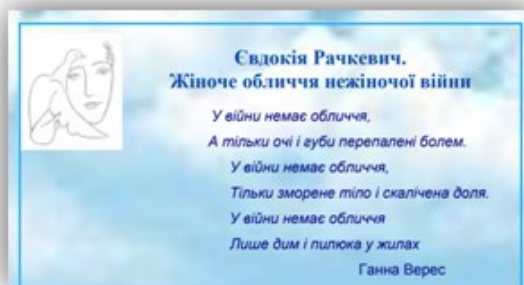
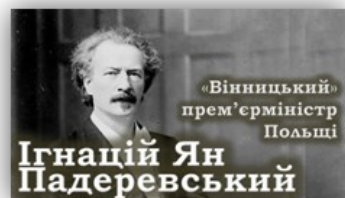
Підпроєкт «Ім'ям своїм прославили Україну», що ведеться в рамках цього проєкту поповнився презентаціями і віртуальними бесідами.

Видатний учений і педагог, професор, член-кореспондент Санкт-Петербурзької академії наук, творець першого атласу топографічної анатомії, основоположник військово-польової хірургії, засновник школи анестезії – Пирогов, посідає одне з найпочесніших місць у науці. До 210-річчя від дня народження М. І. Пирогова була створена презентація «Славетний хірург, видатний педагог».

Про музиканта, композитора, громадського діяча, політика, спонсора, мецената Ігнація Яна Падеревського розповіла презентація «Людина світової слави» (до 160-річчя від дня народження).

Цікавою для читачів була віртуальна бесіда «Меценат Дмитро Гейден та «генерал Вперед» Родіон Малиновський», де ми повідали, на яких життєвих стежках зустрілися граф Дмитро Гейден, керманіч вінницького дворянства та колишній безбатченко та батрак Родіон Малиновський, що став маршалом та міністром оборони Радянського Союзу.

До 75-річчя великої Перемоги у Другій світовій війні бібліотекарі підготували оповідь «Євдокія Рачкевич. Жіноче обличчя нежіночої війни», присвячену нашим краянкам, комісару знаменитого 46-го гвардійського Таманського Червонопрапорного ордена Суворова 3-го ступеня нічного бомбардувального авіаційного полку Євдокії Рачкевич та льотчиці Анні Висоцькій.

Краєзнавчий підпроєкт «Вінниччина: Terra incognita» також поповнився цікавими презентаціями. Бесіда-презентація «Родзинки з вінницького «пирога», або цікаве про Вінницю» про маловідомі факти, що пов'язані з історією Вінниці і її сьогоденням. Деякі факти, мабуть, широкі відомі, деякі – призабуті, а деякі були новиною для нашого читача.

Presentaція до 75-річниці Перемоги нашого народу у Другій світовій війні «Вінниця в роки Другої світової війни у старих світлинах» показала, як в старих фото віддзеркалюється Історія.

Гортаючи сторінки історії...

Вони відкривають приховані, невідомі, моторошні своєю буденністю, сторінки. Користувачі по-іншому побачили вулиці, площі рідної Вінниці. З історичних фотографій дивляться і ті, хто приніс велику біду на нашу землю, і ті, хто наближав таку довгоочікувану Перемогу.

Робота над краєзнавчим проектом завжди цікава. Ось і цьогоріч підпроект розширився і доповнився новим цікавим циклом «Імена, увічнінені у вулицях Вінниці», де ми розповідаємо, ким були та чим заслужили пошану від нащадків люди, чий імена тепер носять вулиці й провулки нашого міста.

Наразі до нього входять:

віртуальна бесіда «Богдан Ступка – митець, артист, людина» про актора, якого називають людиною-епохою. За його ролями можна вивчати історію і пізнавати Україну. Геніальний і самобутній артист, видатний діяч культури, непересічний талант – і це далеко не весь послужний перелік Богдана Сильвестровича Ступки;

бесіда-презентація «Титан українського театру» розповідає про багатогранність таланту Марка Кропивницького – актора, режисера, активного громадського діяча, засновника українського театру;

віртуальна бесіда-презентація «Смерть не мине, і ти загинеш сам, Та безліч раз зійдуть твої творіння» познайомила з лідером українських «неокласиків» Миколою Зеровим;

віртуальна бесіда «Микола Амосов – хірург, науковець, письменник» розповідає про ученого і лікаря, засновника української кардіохірургії – Миколу Михайловича Амосова, який зробив ряд дивовижних відкриттів, що вивели медицину на якісно новий рівень.

віртуальна бесіда «Микола Ващук. Через вогонь в безсмертя» знайомить усіх з сержантом внутрішньої служби, командиром відділення СПВЧ-6 міста Прип'яті, одним із шести пожежних, які загинули від радіоактивного опромінення, отриманого в результаті гасіння пожежі на Чорнобильській АЕС.

До кожної презентації представлено бібліографічний опис використаних джерел, за допомогою яких можна глибше познайомитися з темою проекту.

Підготувала О. М. Цвілішена

Місце зустрічі – Бібліотека

Не такий страшний Геловін, коли поруч друзі!

На Геловін учасники творчої студії «Вежа», яка діє при науковій бібліотеці ВНМУ, вирішили влаштувати вечірку року і вирушили не в бібліотеку або клуб, а в гості до керівниці студії, скориставшись традицією випрошування цукерок "trick or treat".

Щоб отримати гостинця, кожен вигадав собі образ. Влада Гуменчук, майстриня «на усі руки», створила пару рижок із полімерної глини для костюму Сатира, але найбільший захват викликала маска чумного лікаря. Ця маска з'явилася під час чуми в 1619 році. Її носили лікарі, що контактували з хворими. Дзьоб цієї маски був набитий запашними квітами і травами, адже вважалося, що зараза передається через неприємні запахи. Діана Зайцева нарізала паперового павутиння для Чорної вдови. Самий реалістичний образ був у Дмитра Вороного і називався «голодний студент». Звичайна кімнатка перетворилася в територію для home party, де були виключно улюблені гарячі напої, смаколики, кіно, музика і, головне, люди, які вмють створювати веселу і безтурботну атмосферу в будь-якій ситуації.

Дотепними коментарями супроводжувався перегляд анімаційної трилер-комедії «Таркель та Халепа», адже мультитик, власне, на любителя і точно не дитячий. Українське озвучення заслуговує не просто на повагу, а на шалені овації! Над українським дублюванням та записом пісень працювали такі відомі музиканти з популярних груп: ТНМК, «Мандри», Mad Heads», Катя Chilly, Потап, Віталій Козловський та багато інших – і це й було найцікавіше – вгадувати: «Чий голос у персонажа?»

Наступним в програмі святкування, під супровід хрусту печива «пальчики», був спів в караоке: пісні з мультфільму «Холодне серце», Mad Heads, Скрябін, Evanescence. Прямий репортаж в Telegram на каналі студії «Вежа» викликав шквал емоцій у тих, хто приєднався дистанційно до home party. Студенти – вихований народ, довго не засиджувались і повернулися до гуртожитку продовжувати "trick or treat".

Підготувала І. В. Гулик

«Поетичні віражі – 2020».

Творчі конкурси – це ефективний спосіб пошуку нового, прояву фантазії й винахідливості. Вони дозволяють виявляти талановиту молодь, удосконалювати її творчий потенціал.

Студенти ЗВО м. Вінниці готувалися до конкурсу «Поетичні віражі – 2020», щоб вдруге позмагатися за звання кращого декламатора. Проте гарні задуми перекреслило запровадження карантину. Ніхто не знав і не міг передбачити як будуть розвиватися події. Зважаючи на карантинні обмеження, було прийнято рішення про перенесення конкурсу на невизначений термін. Час йшов, а карантин тривав... Згодом було вирішено провести онлайн-конкурс. Це був перший досвід організації заходу в такому форматі. Цьогорічний захід було присвячено творчості відомої української поетеси Ліни Костенко, яка відзначала свій поважний ювілей. Традиційно конкурс проводився у двох номінаціях: декламування поезій Ліни Костенко або власного твору.

Організаційно-методичне керівництво конкурсом здійснювала завідувачка культурно-просвітницького відділу, керівниця творчої студії «Вежа» Інна Гулик, яка попри значну відстань завжди залишалася на зв'язку.

Конкурсанти занурилися в атмосферу підготовки до заходу: хвилювалися, але наполегливо тренувалися й готували конкурсні роботи. Всі серйозно підійшли до монтажу матеріалу, до виконання й музичного супроводу. Адже за умовами конкурсу потрібно належно представити рівень виконавської майстерності: гарну дикцію, емоційність, постановку голосу, сценічний образ, естетичність роботи. Для власних творів враховувалася ще й ідея та зміст поезії, рівень поетичної майстерності.

На конкурс було подано 17 відеоробіт від студентів 5 університетів нашого міста: ВНТУ, ДонНУ імені Василя Стуса, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, ВТЕІ КНТЕУ, ВНМУ ім. М. І. Пирогова. В номінації «Декламація поезії Ліни Костенко» брало участь 11 відеоробіт, в номінації «Декламація власних поетичних творів» було допущено 6 відеоробіт.

Всі учасники конкурсу доклали максимум зусиль, щоб гідно продемонструвати не лише власні здібності, а й вміння на належному рівні їх презентувати.

Оцінити творчість декламаторів запросили Олега Семка, редактора та ведучого радіостанції «Місто над Бугом»; Ірину Березу (Аврору), письменницю та поетесу; Олександра Воронецького, студента ДонНУ імені Василя Стуса, переможця конкурсу «Поетичні віражі – 2019». Кожен з них самостійно аналізував рівень виконання завдань учасниками, повертався до повторного перегляду й визначався з прийняттям непростого рішення. Ірина Береза в коментарях у Фейсбукці зазначила: «Було дуже цікаво доторкнутись до власного прочитання чудових віршів Ліни Костенко молодими декламаторами, а особливо було приємно відчутти подих творчості тих, хто надав свої особисті твори у власному виконанні. Вітаю всіх – не тільки переможців, а всіх, кому цікаве Слово у римі та є натхнення в серці».

Нагородження переможців та учасників є важливим моментом конкурсу, адже будь-яка праця повинна бути відзначена. Нагорода – це не стільки матеріальна цінність, а важливе моральне значення для учасника. Очікуване нагородження переможців відбулося 9 листопада 2020 р. у рамках відзначення Дня української писемності та мови.

Найкращими декламаторами поезій Ліни Костенко журі визнало: Валентина Тагеева – I місце (ВНМУ); Діану Пасічник – II місце (ВТЕІ КНТЕУ); Вероніка Грач (ВНМУ) та Олена Фомик (ДонНУ) розділили III місце. Серед читців власних поезій I місце виборола Оксана Сліпко (ВДПУ), II – Мирослава Мартинюк (ВДПУ), III – Ірина Ядчук (ВНМУ).

Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова щиро дякує усім учасникам конкурсу, палким шанувальникам поетичного слова. Ми завжди раді підтримати талановиту й обдаровану молодь, яка має сміливість розкрити на загал свою душу через римовані рядки та сприяти розвитку їх здібностей.

Підготувала М. І. Мельник

Яскраві емоції, цікаві та веселі пригоди

Традиційно, в останній день вересня, ми відзначали Всеукраїнський день бібліотек, а на початку жовтня наш Університет відсвяткував 60-річчя від дня створення. Разом з ним свій 60-річний ювілей відзначила і університетська Бібліотека. Адже одним із перших розпоряджень новоствореного вишу був наказ про заснування Бібліотеки. Бібліотека не залишилась осторонь й святкування ювілейного Дня університету. Як завжди, креативними бібліотекарями була створена цікава фотолокація. Вона являла собою гігантську ювілейну книгу «НТБ та ВНТУ – 60!». З нагоди ювілеїв Університету та Бібліотеки та за гарну працю бібліотекарі були відмічені Почесними грамотами, Подяками різних рівнів.

Незважаючи на те, що пандемія COVID-19 внесла корективи в життя всього суспільства – святкування відбулися! Наш колектив обмінявся відеопривітаннями з нагоди професійного свята з колегами університетських бібліотек міста.

Цьогоріч своє професійне свято Всеукраїнський день бібліотек наш колектив відзначив мандрівкою незвіданим Поділлям. Під час поїздки ми побували у найбільшій подільській фортеці в Меджибожі; Старокостянтинів здивував величним замком Острозьких; у Са-

мчиках завітали до вражаючої палацово-паркової резиденції Чечелів. Летичів вразив залишками замку на гарній та доглянутій території домініканського монастиря та образом Летичівської Богоматері, який був створений за зразком відомої ікони з римської базиліки Санта Марія Маджора. Ця незабутня подорож супроводжувалась позитивними емоціями та надзвичайно цікавими розповідями екскурсоводів. Повернувшись додому не з порожніми руками: з чудовим настроєм, пам'ятними фотознімками, сувенірами.

Бібліотека в житті університету

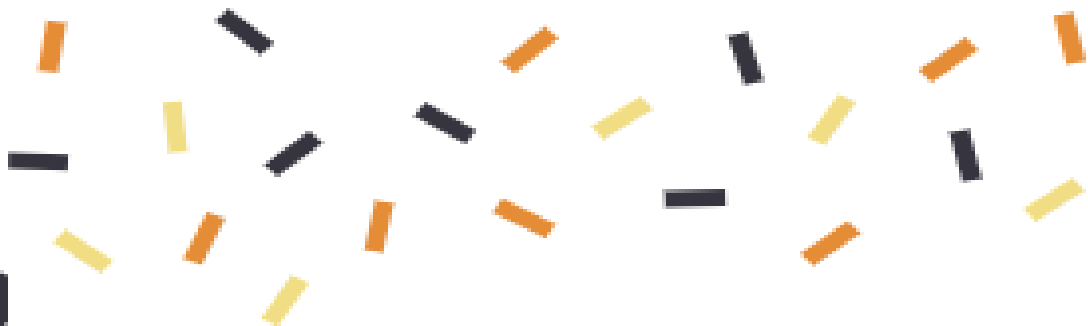
Бібліотека є важливою та невід'ємною складовою університету і бере участь в усіх заходах вишу. Вже традиційною стала експозиція бібліотеки «ВНТУ – команда переможців. Приєднуйся!» підготовлена до Дня відкритих дверей у ВНТУ. Майбутнім абітурієнтам завжди цікава така інформація.

У день посвяти студентів бібліотека презентувала мотивуючу експозицію, яка розповідала про різноманітні перемоги та досягнення студентів університету та стала популярною фотозоною для студентів та їх батьків.

На бібліотечному сайті була оновлена рубрика «Майбутньому студенту (обери свою професію)», в якій представлена інформація про факультети та спеціальності з гіперпосиланнями на їх офіційні сторінки.

Підготувала О. М. Цвілишена

Бібліотечна мобільність – майбутнє бібліотечної спільноти

В житті кожної людини зміни є нічим іншим, як безперервним процесом. Ця тенденція є нормою у сучасному світі. Найкращий спосіб прийняти зміни – це навчитися їх сприймати, а не протистояти. Розвиток професії та особистий розвиток передбачає рух на шляху до народження нових ідей. Сучасна людина в особистому житті та професії звикла планувати свою діяльність. Що ж робити, коли зміни захоплюють зненацька та впливають не лише на особисте життя, а зупиняють функціонування всього світу за апокаліпсичним сценарієм фільмів?

Сюжет непередбачуваних змін поточного року захопив зненацька. Ще на початку 2020 року всі сфери людської життєдіяльності будували власні плани задля розвитку та ефективних перетворень. До переліку професій, яким необхідно аналізувати суспільні тренди та безперервно розвиватись, беззапечно, необхідно віднести бібліотечну діяльність.

Відтак, у січні з метою визначення ключових напрямів діяльності університетських бібліотек було зібрано методичну раду за участі директорів бібліотек ЗВО м. Вінниці та їх заступників, під час якої було проаналізовано результати роботи університетських бібліотек за 2019 рік. Також було затверджено план проведення актуальних заходів, які вплинуть на покращення роботи, сприятимуть створенню нових сервісів, продуктів та ресурсів. В результаті зустрічі було сформовано ряд питань, які потребують додаткового методичного роз'яснення. З цією метою 3 березня 2020 р. на базі Наукової бібліотеки ВНТУ відбувся практичний майстер-клас для членів МО бібліотек ЗВО м. Вінниці. Ключова тема фахового зібрання полягала у роз'ясненні питання коректного збору інформації та правильного заповнення звітних таблиць основних статистичних показників роботи університетських бібліотек.

Неочікувано та непередбачувано у березні почались світові зміни, причиною яких стала коронавірусна інфекція. Сучасний світ на деякий час призупинив свої темпи. Саме у цей період низка професій та галузей відчули важливість вміння швидко та гнучко адаптуватися до потреб та вимог, які диктують несподівані реалії. І тут у підсвідомості згадалися кадри із фільму «Післязавтра» режисера Роналда Еммеріха. У фільмі-катастрофі піднято тему впливу кліматичних змін на людей. Через глобальне потепління, льодовики почали танути й почався новий льодовиковий період. Мешканці міста знайшли свій порятунок у стінах публічної бібліотеки.

Не дивно, що в період карантину, люди, які залишились в просторі стін своєї оселі, потребували роботи бібліотек, її ресурсів та сервісів. І хоч перед бібліотечними фахівцями постали нові виклики, фаховій спільноті вдалось знайти лайфхак, з допомогою якого, вдалося достойно відповісти на проблеми пов'язані з пандемією COVID-19.

Саме мобільність бібліотечної спільноти на світовому рівні вплинула на роботу бібліотек різних типів та в різних населених пунктах. Бібліотечні фахівці зі всього світу ділились власним досвідом роботи в умовах карантину.

Діяльність методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці також своєчасно зреагувала на виклик.

Не дивлячись на карантинні обмеження, низку заходів МО бібліотек ЗВО м. Вінниці, які не потребували практичного навчання в аудиторії з допомогою техніки, вдалось провести онлайн. Опанували бібліотекарі новий формат зустрічей з допомогою платформ для відеоконференцій. Таким чином, 2 липня 2020 р. відбулось друге онлайн-засідання методичної ради бібліотек ЗВО м. Вінниці.

12 листопада 2020 року, в рамках діяльності МО бібліотек ЗВО м. Вінниці, відбувся науково-практичний онлайн-семінар «Наукометричні напрямки роботи бібліотек ЗВО». Фахову спільноту об'єднало прагнення обговорити питання розвитку університетських бібліотек задля ефективної інтеграції закладу вищої освіти до світового академічного простору. Сприятли підвищенню професійних знань та умінь в напрямку наукометричної діяльності люб'язно погодилась Євгенія Кулик, керівниця центру інформаційної підтримки освіти та досліджень НТБ КПІ імені Ігоря Сікорського.

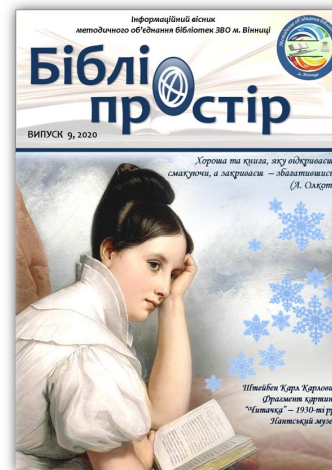
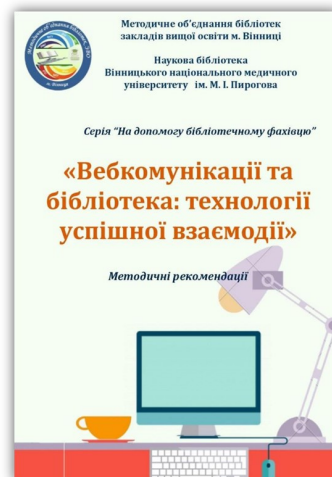
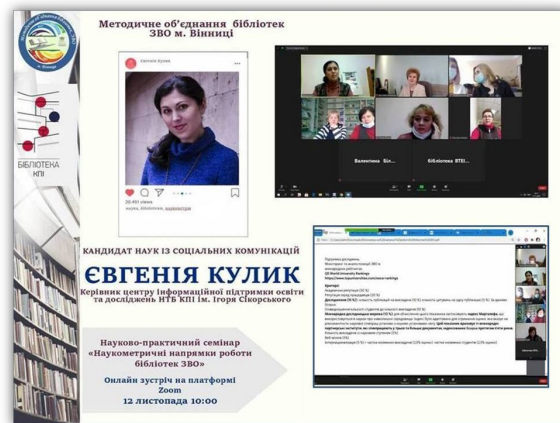
Цього року члени МО бібліотек ЗВО м. Вінниці вперше в онлайн-форматі відсвяткували Всеукраїнський день бібліотек. Бібліотека ВНМУ для бібліотечної спільноти у студії звукозапису молодіжного центру «Квадрат» записала вітальну композицію, а фахівцями МО бібліотек ЗВО м. Вінниці проведено святковий «Бібліотечний марафон».

9 грудня 2020 року в онлайн-режимі відбулася науково-практична конференція «Бібліотека – місце традицій, простір інновацій». Бібліотечна спільнота бібліотек ЗВО презентувала кращі практики та інноваційні напрямки діяльності університетських бібліотек. Про це свідчить тематика виступів фахівців з Наукової технічної бібліотеки ВНТУ (О. М. Цвілишена – «Сучасна університетська бібліотека – симбіоз традицій та інновацій»), бібліотеки ВНАУ (Н. В. Латуша – «Роль бібліотеки у науковому процесі університету»), бібліотеки ВДПУ (Л. М. Воробйова – «Бібліотека Вінницького педуніверситету в умовах виклику часу: пошук нових форм»), Наукової бібліотеки ВНМУ (М. І. Мельник – «Науководослідна діяльність Наукової бібліотеки ВНМУ: погляд крізь десятиріччя»), І. В. Гулик – «Онлайн-форми та складові успіху соціокультурної діяльності бібліотек»).

В рамках конференції було презентовано видання «Вебкомунікація та бібліотека: технології успішної взаємодії». На його сторінках представлено підбірку вебінструментів та онлайн-платформ для створення різного виду бібліотечних продуктів. Крім опису ресурсу та посилання на електронну адресу, наведено приклад практичного застосування того чи іншого інструменту, що може наповнити вебкейс знань сучасного бібліотечного фахівця.

Ознайомитися з досвідом та діяльністю університетських бібліотек можна й на сторінках інформаційного вісника МО бібліотек ЗВО м. Вінниці «Бібліопростір». Головні теми, які висвітлюють бібліотекарі у виданні пов'язані з дистанційною роботою бібліотек в період карантину, проектною діяльністю, підтримкою та розвитком інноваційних ініціатив, тощо.

Рухаючись уперед, розвиваючись, вдосконалюючись, бібліотекарі мріють, планують та втілюють свої ідеї у роботу. І навіть тоді, коли зустрічаються з викликами, успішно дають їм відповідь, об'єднуються та об'єднують. За рік роботи в карантинних реаліях бібліотекам вдалось знайти рішення, щоб повноцінно та безперешкодно працювати для своїх користувачів, а це є чи не найкращим підтвердженням того, що в будь-якій ситуації бібліотеки рухаються та рухають світ вперед.

Підготувала: Я. С. Бондарчук

Карантин – це час для саморозвитку, зміцнення знань та навичок

Фахівці бібліотеки ВДПУ ім. М. Коцюбинського завжди користуються можливістю підвищити професійну кваліфікацію за допомогою ефективного розвитку власної бібліотеки. Всі працівники бібліотеки розуміли, що карантин – це не відпустка, це щоденна робота. Карантин – це час, коли можна займатися самоосвітою. Частина дистанційної роботи бібліотеки проходила під гаслом: «Навчаємося самі та рекомендуємо іншим». Серед заходів бібліотеки під час карантину – підвищення кваліфікації за допомогою дистанційних технологій (цифрових систем управління навчанням; онлайн-систем, призначених для мобільних телефонів; інструментів для створення цифрового навчального контенту тощо).

Працівники бібліотеки брали активну участь у циклі безкоштовних дистанційних навчальних вебінарів та курсів (Clarivate Analytics, «Наукові публікації – Publ.Science», Prometheus та ін.). Значна частина бібліотекарів успішно оволоділа цифровими навичками за сучасним форматом на національній онлайн-платформі з цифрової грамотності Міністерства цифрової політики України «Дія. Цифрова освіта», що є складовою національного проекту «Дія»; пройшла навчання за освітнім онлайн-курсом для бібліотекарів «Бібліотека – відкритий публічний простір» на платформі «Відкритий університет Майдану»; ознайомила на платформі «Prometheus» з курсом «Цифрові комунікації в глобальному просторі», який розрахований на всіх, хто хоче навчитись працювати з інформаційними технологіями на базовому рівні та курсом «Візуалізація даних»; опрацювала онлайн-курс «Digital-комунікації»; ознайомила з крос-платформним сервісом для створення графічного дизайну «Canva.com». Здобуті знання підтверджено електронними сертифікатами.

Бібліотечна спільнота активно мобілізувалася, ділилася своїм досвідом, підтримувала один одного. Це відобразилося у серії наукових конференцій, семінарів, на яких піднімалися питання дистанційної діяльності бібліотек в умовах карантину. Онлайн-заходи відбувалися на електронних платформах Zoom, Cisco Webex, Meet, AtomsHub та ін. Так, за період карантину фахівці бібліотеки мали змогу долучитися до Всеукраїнського науково-практичного семінару, організованого ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського

«Науково-інформаційний супровід модернізації та реформування освіти й науки», який відбувся під час Всеукраїнського фестивалю науки.

ВГО Українська бібліотечна асоціація та Український інститут книги провели онлайн-конференцію «Бібліотеки в умовах пандемії COVID-19». НТБ Дніпровського національного університету залізничного транспорту ім. академіка В. Лазаряна за ініціативи директорки Т. О. Колесникової спільно з Секцією університетських бібліотек Української бібліотечної асоціації провела вебінар «Як організувати віддалену роботу колективу університетської бібліотеки в умовах невизначеності?».

Працівники відділу ІТ ознайомилися з вебінарами, відеолекціями, відеоуроками:

- «Основи Scopus», «Що таке Scopus. Знайомство з Scopus»; «Основні можливості – BiGTime, Elsevier», «Elsevier для бібліотекарів. Маркетингові акції. Імідж бібліотекаря»; «Відеоуроки Scopus «Як дізнатись чи є журнал в Scopus», «Відбір журналів країни, що публікуються в Scopus»»; «Відбір журналів за тематикою» (підготовлено адміністраторами сайту openscience.in.ua)»;
- «Основи WOS. Проблематика самостійної публікації», «Створення та управління профілем ResearcherID на Publons»;
- «ORCID. Чому потрібно? Як зареєструватися та правильно заповнити профіль», «Як пов'язати Scopus ID з ORCID ID, ORCID з ResearcherID»;
- вебінари для бібліотекарів: «Віртуальні виставки: що, як, навіщо?»; «Онлайн сервіси формування виставок: Prezi New, H5P»; «Формування відеоуроків»; «Бібліотекар-журналіст. Створюємо електронні публікації».

Робота в умовах карантину окреслила й загальні виклики, які постали перед бібліотекою. Серед них – неспроможність незначної кількості бібліотекарів стати частиною «цифрового життя», відсутність у деяких бібліотекарів розуміння, що саме можна дати спільноті в умовах фізичного дистанціювання. Більша частина працівників бібліотеки скористалися додатковою можливістю для самоосвіти в умовах карантину і продовжує наполегливо працювати та підвищувати свій особистісний та професійний рівень.

Підготувала Л. М. Воробйова

Поринаємо у творчість

*Сарана Інна Анатоліївна
працює в читальному залі історико-правових наук
Наукової бібліотеки ДонНУ імені Василя Стуса.*

*Свій трудовий шлях розпочала на посаді бібліотекаря -
працівника Збройних Сил України. Неодноразово публікувала
власні твори в місцевій та центральній пресі. Авторську
поезію і прозу вважає покликом своєї душі. У вільний час
займається створенням власних моделей одягу.*

ЩЕ ОДНА ЛЮДИНА

*Я в Бога небіж.
Маю вбоге горище.
Є дах, і димар, але лізу я вище.
Там за хмари до примари в небо сходи ведуть,
І лелеки живуть.
Мені не варто
Спинять годинника хід,
То вже не жарти - звести драбину на схід
На півдорозі
Я озирнувся назад -
І побачив, як палає мій незайманий сад...
Я йшов уперто,
Без нудьги і турботи,
Тягнув мольберти і віршовані ноти,
А коли дістався неба
(Де центральний фасад)
То відчув, що занехаяв
Свій незайманий сад.*

МАРУСЯ ЧУРАЙ
*Крутився Гриць не тільки на коні
Поміж дівчат не бачив діаманта
Вона любила з пристрастю таланта,
Не витримавши підлої брехні.
Так що ж - з болота квітка вироста?
Із жабеняти постає цариця?
Невже вона до дуроців проста,
Що пестила того нікчому - Гриця?
Ні, все прекрасне у простих цариць.
Така любов - до смерті, до прощання,
Хай крутиться пустоголовий Гриць,
Аби вірші. Аби було кохання.*

УЗНИК

*Набрякли облака суровою влагою -
Напрасно. Чуть отложена гроза.
Вот-вот переверот сталлюю флягою
Свершит небес тугая полоса.
И писка, и назойливого верезга,
Березы шума, шелестенья вереска
В глухой тюрме мне будет не хватать.
Гроза идет. Ее не удержатъ*

Щасливого & Різдва та Веселих свят!

Дорогі читачі, колеги, друзі та партнери!

В ці святкові дні наповнені радості та веселощів щиро бажаємо вам душевного тепла, надії та дива.

Від усієї душі зичимо вам міцного здоров'я, добра та радості. Нехай прийдешній рік виправдає усі ваші прагнення та втілить мрії. Принесе достаток та добробут у ваші сім'ї, дарує мир, любов та взаєморозуміння!

Хай новий рік складається лише з яскравих та щасливих подій.

Успіхів вам та процвітання!

З повагою методичне об'єднання
Бібліотек ЗВО м. Вінниці

Бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Методичне об'єднання ЗВО м. Вінниці

Засновник: Наукова бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова
Відповідальна за випуск: Кравчук Н.М.
Головний редактор: Мельник М.І.
Редактор: Бондарчук Я.С.
Технічний редактор: Мельник М. І.

Адреса редакції: 21018 м. Вінниця, вул. Пирогова, 56
libvnm@gmail.com
Видання підготовлено за матеріалами, наданими бібліотеками ЗВО Вінницького методичного об'єднання зі збереженням стилістичного і граматичного змісту